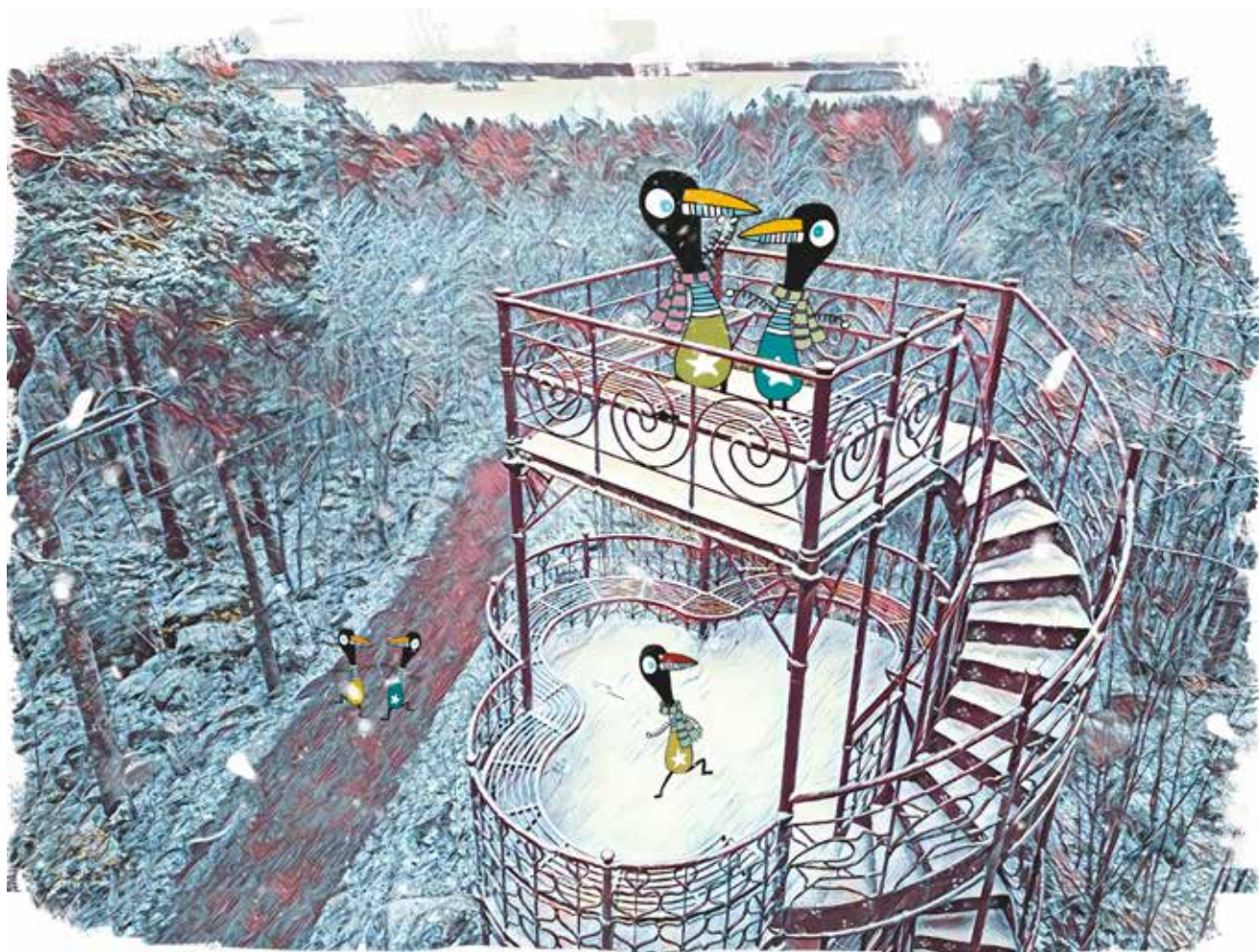


morjens

LOVIISAN KAUPUNGIN INFOLEHTI 3/2023



Kaupunginpuutarhurin talvi



Näin kaavat
vaikuttavat
kaupunkikuvaan

Kirjasto
kutsuu
rauhottumaan

Kasvihuone-
päästöt
kuriin

HYVÄ ME!

Loviisalaisilla on syytä iloon ja ylpeyteen nyt kun pitkään valmisteltu Asuntomessuvuosi alkaa olla loppuillaan.

Itselleni messuvuosi tarjosi luonnollisesti paljon töitä, mutta myös paljon ikimuistoisia hetkiä. Muisto hetkestä, jolloin messuportti avautui ja kutsuvieraat astelivat alueelle, saa vieläkin kylmät väreet selkäpiihin. Messualueen artisti-illat, joissa jammailin loviisalaisten ja muiden messuvieraiden keskellä. Loviisanleivosten tarjoilu Loviisan päivän juhlissa, kun Kuningattarenranta oli avautunut kaikkien yhteiseen käyttöön. Kirsikkana kakun päällä kruununprinsessa Victorian vierailu ja se aito lämpö ja läsnäolo, joka hänestä huokui.

Loviisa on vuoden aikana saanut hurjan määrän medianäkyvyyttä ja some-hehkutusta. Suuri osa messukävijöistä vieraili Loviisassa ensimmäistä kertaa. Puolet messujen kävijätutkimukseen vastanneista kävi messualueen lisäksi myös muualla Loviisassa. Monet sanoivat jopa harkitsevansa muuttoa Loviisaan.

Erityisen hienoa on se, miten innokkaasti loviisalaiset ovat ottaneet omakseen Kuningattarenrannan yleiset alueet: puiston, pitkospuureitin, leikkipaikan ja upeat merimaisemat tarjoavan ranta-alueen.

Messujen onnistumisen eteen työskenteli suuri joukko kaupungin työntekijöitä, loviisalaisia yrityksiä, yhdistyksiä ja yhteisöjä, vapaaehtoisia ja kesätyöntekijöitä, yksityisiä kaupunkilaisia ja oheistapahtumien järjestäjiä. Kaikille teille kuuluu suuri kiitos upeasta messukesästä!

Rauhallista joulun aikaa ja onnea uuteen vuoteen!

Jaana Laine
viestintä- ja
markkinointiasiantuntija



KUVA: ARTTO WIIKARI



VICTORIANAUKIO NIMETTIIN

Kuningattarenrannan kaupunginosassa sijaitseva katuaukio on nimetty Victorianaukioksi.

Alue sijaitsee Kruununrannan lähivirkistysalueen läheisyydessä. Aukion yhteydessä on lasten leikkipaikka, taidetta ja viihtyisiä levähdyspaikkoja.

Ruotsin **kruununprinsessa Victoria** vihki Victorianaukion syyskuun lopulla Loviisan-vierailunsa yhteydessä.

- Victorianaukio muistuttaa meitä loviisalaisia tästä hienosta päivästä, toteaa Loviisan kaupunginjohtaja **Jan D. Oker-Blom**.

KÄNNEN KUVA: ARTTO WIIKARI, SANNA NYLÉN

morjens

LOVIISAN KAUPUNGIN
INFOLEHTI 3/2023

ANNA PALAUTETTA / OTA YHTEYTTÄ:
Lovinfo
Mariankatu 12 A, 07900 Loviisa
lovinfo@loviisa.fi | puh. 019 555 555
loviisa.fi/osallistujavaikuta
@loviisalovisa
@Loviisa_Lovisa

Julkaisija: Loviisan kaupunki
Päätoimittaja: Jaana Laine
Toimitus ja ulkoasu: Creative Peak
Toimittajat: Seppo Iisalo, Reija Kokkola
AD: Milla Kaukiainen
Paino: Oy Print Mill Ab /
Paperi Edixion Offset 120g
ISSN 2342-5318 (painettu)

”Oppiminen kantaa ihmistä

Loviisan kansalaisopiston rehtorina viime kesänä aloittanut Anu Tikka-Blomqvist kertoo, että kansalaisopisto alkaa tarjota myös opintopistekursseja.

Kerro lyhyesti taustastasi.

- Olen kotoisin Kotkasta. Lukion ja muutaman etsikkovuoden jälkeen lähdin opiskelemaan Helsinkiin. Valmistumisen jälkeen työpaikka löytyi Porvoosta, ja viihdyinkin siellä yli kaksikymmentä vuotta. Sitten olin taas koulunpenkillä ja opiskelin tutkinnon opetushallinnosta.

Millaista on työsi rehtorina?

- Tehtäväni on vastata kansalaisopiston toiminnasta kokonaisuutena ja visioida tulevaisuuden suuntaa. Päivät ovat hyvin erilaisia. Saan käyttää kaikkea elämäni varrella oppimaani ja tehdä yhteistyötä kiinnostavien ihmisten ja yhteisöjen kanssa. Kunpa ehtisin vielä itsekin jollekin kansalaisopiston kurssille!

Mitä uudistuksia kansalaisopistossa on tulossa ensi vuonna?

- Alamme tarjota muiden kurssien ohella myös opintopistekursseja. Näillä kursseilla tavoitteet on tarkasti määritelty opetus suunnitelman mukaisesti. Halutessaan

kurssilainen saa opintopistekursista todistuksen, joka kirjataan valtakunnallisen opintorekisterin tietokantaan. Yksi ensimmäisistä opintopistekursseista tulee olemaan suomen alkeiden viiden opintopisteen kurssi. Lisäksi opintopistekursseja on tulossa käden taitoihin, kieliin ja liikuntaan sekä it-taitoihin ja taideaineisiin.

- Kaikilla kursseilla voi totta kai opiskella myös entiseen tyyliin harrastusmielessä. Sehän voi olla juuri syy tulla kurssille, kun voi tavata muita ja saa oppia yhdessä rennosti vailla suorituspaineita.

Mitä itse harrastat ja teet vapaa-ajallasi?

- Harrastan käsitöitä ja kävelylenkkejä metsässä. Maata pitkin matkailu kiinnostaa myös. Vapaa-ajalla kirjoitan päiväkirjaa. Olen kirjoittanut sitä siitä asti, kun opin lukemaan ja kirjoittamaan, eli aika kauan! Se on hyvä tapa jäsentää ajatuksiaan.

Kuka?

Anu Tikka-Blomqvist, 54 v.
kansalaisopiston rehtori

Perhe: aviopuoliso, lapset ja kissat
Koulutus: musiikin maisteri
Edellinen työpaikka: Porvoon kaupunki, Linnankosken lukio

puh. 040 663 2840,
anu.tikka-blomqvist@loviisa.fi

KUVA: ARTTO WIIKARI



KUVA: ARTTO WIIKARI

Loviisanpissarat myös villasukissa

Nyt ihanan Loviisanpissarat-villapaidan kaveriksi voi neuloa myös yhteensopivat villasukat.

– Loviisanpissarat-neulesarja on todella suosittu. Se on otettu ilolla ja ylpeydellä vastaan. Rakkaus kotikuntaan on tärkeää ja kaunistaa. Moni neuloo nyt sukkia lahjaksi, kulttuuri- ja matkailukoordinaattori **Nina Wiklund** toteaa.

tapa valmistautua talveen kuin neulomalla uudet villasukat lämmittämään pimeneviä iltoja!

– Malli on helppo neulaa. Olen itsekin jo neulonut pissarasukkia, Wiklund sanoo.

Loviisanpissarat-villasukkien ohje on kaikkien halukkaiden vapaasti käytettävissä. Mikä sen parempi Villasukkien ja villapaidan ohjeet löydät osoitteesta loviisa.fi/villapaita



KUVA: ARTTO WIIKARI

Aisti joulun tunnelma Komendantintalossa

Loviisan kaupungin museo sonnustautui joulukuun alussa perinteiseen jouluasunsa.

– Museon koristelut mukailevat eri historiallisten ajanjaksojen perinteitä, joista voi ottaa inspiraatiota myös omaan joulukoristeluun, museointendentti **Ulrika Rosendahl** kertoo.

Tämän vuoden erikoisteemana ovat jouluisia tunnelmaa herättävät mausteet ja niiden arkipäiväinen käyttö entisajan ruuanlaitossa.

– Museolla asustavat museohiiret ovat myös innostuneet joulusta – ne viettävät juhlaa uusissa ovelissa piilopaikoissaan.

Komendantintalo pysyy juhla-asussaan 7.1.2024 saakka.

Loviisan kaupungin museo on avoinna ti-pe ja su klo 12-16. Osoite on Puistokatu 2.



LOVINFO PALVELEE

Kaupungin asiakas-palvelutoimisto Lovinfosta saat neuvontaa ja vastauksia moniin kysymyksiin.

VOIT OTTAA YHTEYTTÄ

- soittamalla numeroon 019 555 555
- lähettämällä sähköpostia osoitteeseen lovinfo@loviisa.fi
- käymällä paikan päällä, osoite on Mariankatu 12 A, 07900 Loviisa.

Lovinfo on kiinni joulunajan välipäivinä ke 27.12., to 28.12. ja pe 29.12. Vaihde on tuolloinkin auki normaalisti.

Lisäksi Lovinon asiakaspalvelu on 20.11.2023–9.2.2024 kiinni joka päivä kello 11–12.

VIRTUAALISTA VESIJUMPPAA



Kaupunki on järjestänyt koeluontoisesti virtuaalivesijumppaa palvelutalo Esplanadissa. Altaan reunalla on tietokonenäyttö, jonka ohjeiden mukaan voi omatoimisesti tehdä vesijumppaa tai hioa rinta- tai vapaaintitekniikkaansa.

Yleisövuoroilla kuntalaiset voivat vesijumpata ilman erillistä maksua. Palvelu kuuluu sisäänpääsymaksuun.

Palvelutalo Esplanad, Kuningattarenkatu 7.

Karolina Hovi, liikunnanohjaaja & kerhokoordinaattori, puh. 050 382 7554 karolina.hovi@loviisa.fi

USVANIITYNPOLKU NIMETTIIN

Tesjoella sijaitseva, aiemmin nimetön tie saa nimekseen Usvaniitynpolku.

Päätös on osa Loviisan kaupungin pyrkimystä selkeyttää paikannimiä, parantaa paikallista navigointia ja lisätä turvallisuutta.

Usvaniitynpolun nimeämistä edistivät tien pituus, vaikea löydettävyyys ja rakennuspaikkojen määrä.

– Usvaniitynpolku heijastaa alueen idyllis-

tä tunnelmaa ja korostaa luonnonläheisyyttä. Toivomme, että se samalla vahvistaa paikallisten asukkaiden yhteyttä ympäröivään luontoon, paikkatietoisinööri **Tuulia Kovanen** luonnehtii.



KUVA: SHUTTERSTOCK

SKEITTIPUISTO liikuntahallin läheisyyteen

Uusi skeittipuisto tulee Olssonin puistoon liikuntahallin läheisyyteen.

Skeittipuiston suunnitteluun on varattu 10 000 euroa vielä tämän vuoden puolella.

Eri suunnittelijoilta on pyydetty tarjouksia, ja valinta tehdään loppuvuodesta. Tavoitteena on hieno ja näyttävä puisto alan harrastajille.

– Olssonin puisto on hyvä paikka skeittaajille. Se on lähellä liikuntahallia, ja alueella liikkuu ihmisiä. Skeittipuistosta mahdollisesti kuuluvat äänet eivät ole häiritseviä, sillä ne sulautuvat Mannerheiminkadun liikenteeseen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö **Leif Eriksson** toteaa.



TULISHOW UUDENVUODEN KUNNIAKSI



Kaupunki järjestää uudenvuoden aattona 31.12. koko perheen tapahtuman Laivasillalla. Ohjelma huipentuu Belenos Companyn tulishowesitykseen, jonka kesto on noin 15 minuuttia. Tarkemman ohjelman löydät myöhemmin joulukuussa kaupungin tapahtumakalenterista tapahtumat.loviisa.fi.

KYLÄILLAT JATKUVAT KEVÄÄLLÄ

Kyläilloissa keskustellaan kylien ajankohtaisista asioista. Kevään 2024 kyläillat järjestetään Hommansbyssä tiistaina 12.3. kello 18–20 ja Koskenkylässä torstaina 16.5. kello 18–20. Tarkempaa tietoa tulevista kyläilloista tulee muun muassa kaupungin verkkosivulle loviisa.fi/kylaillat ensi vuoden puolella.



JÄTÄ VIESTI PALAUTE- PUHELIMEEN

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurikeskus on ottanut käyttöön palautepuhelimien. Kaupunkilaiset voivat antaa palautetta havaitsemistaan asioista ja parannustoiveistaan.

Palautepuhelinpalvelu toimii viestinjättöperiaatteella. Palautteen antaja jättää viestin äänimerkin jälkeen palautepuhelimeen, joka puretaan viesteistä sopivin väliajoin.

Tavoitteena on parantaa vuorovaikutusta ja kuunnella asukkaiden toiveita ja näkemyksiä kaupungin kehittämisessä, EKI-keskuksesta kerrotaan.

Lähetä toiveesi tai terveisesi numeroon 040 635 4567.

Voit myös lähettää palautteesi sähköpostitse osoitteeseen tekninen@loviisa.fi



Uusi keskustapäiväkoti hahmottuu

Loviisan uuden keskusta-päiväkodin suunnittelu etenee tavoiteaikataulun mukaisesti.

Rakennuksen ilme ei ole vielä valmis, mutta siitä tulee osittain kaksikerroksinen. Päiväkodin käyttäjien toiveita on huomioitu kattavasti. Olemme kaikki yhdessä rakentamassa toimivaa ja turvallista paikkaa, jossa lapset ja henkilökunta voivat viihtyä pitkälle tulevaisuuteen, toteaa hanketyöryhmän puheenjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö **Sofia Hoff**.

Uusi päiväkotirakennus rakennetaan Loviisan suomenkielisen koulukeskuksen ja rata-alueen läheisyyteen Kikatuskujan viereen.

Kesän aikana alueelle laadittiin liikenne-, melu-, runkomelu- ja tärinä- sekä suuronnettomuusriskiselvitykset ja annettiin lausunto luontoarvoista. Kaavaluonnos oli nähtävillä loka-marraskuussa.

Mikäli aikataulussa pysytään, rakentaminen alkaa ensi kesänä. Käyttöön päiväkotirakennus on tarkoitus saada syksyllä 2025, Sofia Hoff kertoo.



Loviisan kaupungin varhaiskasvatus on saanut huoltajilta hyvät arvostukset.

Huoltajien mielipiteitä kartoitettiin verkkokyselyn avulla viime keväänä. Kyselyyn vastasi 149 huoltajaa. Kyselyn aikana varhaiskasvatuksessa oli noin 470 lasta.

Erityisen hyvät pisteet annettiin väittä-

mille "minut kohdataan huoltajana arvostavasti ja ystävällisesti" ja "lapseni viihtyy varhaiskasvatuksessa".

On mukava todeta, että kaupungin varhaiskasvatuksessa perusasiat ovat hyvällä mallilla. Vakaalta pohjalta on hyvä jatkaa kehittämistyötä osaavan henkilökunnan kanssa, toteaa varhaiskasvatuspäällikkö **Sofia Hoff**.

KUVA: ARTO WIKARI



Monet lapset ja nuoret nukkuvat liian vähän

Loviisan 4. ja 5.-luokkalaisten pojista joka viides kokee, ettei nuku tarpeeksi. Määrä on tuplaantunut vuoteen 2021 verrattuna.

Tämä ja moni muu tieto ilmenee syyskuussa julkaistusta Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kouluterveyskyselystä.

Loviisan 8. ja 9.-luokkalaisten ja lukiolaisista lähes puolet eli 44 prosenttia nukkuu arkisin alle kahdeksan tuntia.

Erityisesti monet lukiolaispojat nukkuvat liian vähän eli alle kahdeksan tuntia yössä.

Myönteistä kehitystä havaittiin sen sijaan 8. ja 9.-luokkalaisten ja lukiota käyvien tyttöjen osalta kaksi vuotta sitten tehtyyn kyselyyn verrattuna. Nyt yli puolet tytöistä kertoi nukkuvansa vähintään kahdeksan tuntia yössä.

Loviisan nuorten moniammatillinen ohjaus- ja palveluverkosto muistuttaa huoltajia siitä, että lapsen ja nuoren on saatava riittävästi unta ja lepoa sekä aikaa olla perheensä kanssa.

YRITTÄJIÄ PALKITTIIN

Loviisan kaupunki ja Loviisan Yrittäjät ovat palkinneet Loyal Oy:n vuoden yrityksenä. Kunniainnoksen yrittäjyydestä saivat Hilding Business Parkin perustajat **Ken** ja **Dani Ryytänen**.

Palkinnot jaettiin syyskuun alussa järjestetyssä Cursor Oy:n Yrittäjägaalassa Kotkan Satama Areenassa.

Tapahtuma kokosi yhteen noin 500 alueen yrittäjää, yrittäjäyhdistysten ja kuntien edustajaa sekä muita juhlaavieraita.



VARHAISKASVATUKSEN SÄHKÖINEN PALVELU HELPOTTAA ASIOINTIA

Varhaiskasvatuksen sähköinen palvelu uudistui marraskuun alussa. Uudistus helpottaa ja tuo uusia toimintoja muun muassa hakemusten tekoon.

Loviisan kaupungin eVarhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat

- varhaiskasvatushakemus
- hoitoaikojen ilmoittaminen sähköisesti
- sähköiset päätökset (sijoituspäätös, maksupäätös).

Uudistus helpottaa ja tuo uusia toimintoja. Esimerkiksi varhaiskasvatushakemuksen voi täyttää myös osissa. Lisäksi hakemuksen etene- misen seuraaminen ja päätöksen vastaanottaminen helpottuu.

Uuden järjestelmän kautta huoltaja pystyy myös turvallisesti lähettämään tulokset liitteineen sekä vastaanottamaan maksupäätöksen.

Sähköinen Vesa-palvelu:
loviisa.cgivesa.fi



KUVA: ARTO WIKARI

VIIMEISTELYTYÖT JATKUVAT Kuningattarenrannassa

Saaristotien valaistusta jatketaan etelään päin ja aluevalaistusta täydennetään muun muassa Victorianaukiolla.

Aivan kaikkia Kuningattarenrannan yleisiä alueita ei ollut mahdollista tehdä valmiiksi ennen messutapahtumaa.

Saaristotie on saanut varrelleen tammen värisiä valaisinpylväitä ja valaistusta jatketaan vielä etelään päin.

Suunnitteluinsinööri **Suvi Peltola** kertoo, että Kuningattarenrannan valaistuksessa kiinnitettiin huomiota toiminnallisuuden lisäksi valon elämysellisyyteen.

– Aluevalaistus toteutettiin tavallisesta poiketen matalana. Niinpä esimerkiksi tonttikatuja valaisevat pollarit korkeiden pylväiden sijaan. Matalan valaistuksen kavereiksi valaistaan myös ympäristössä olevia pintoja, kuten puita ja rakennusten

julkisivuja. Muutoinkin valaistusta täydennetään vielä.

Myöhemmin on tarkoitus viimeistellä esimerkiksi Saaristotien varren viherkaiset ja pysäköintitaskut sekä rakentaa korotettu yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä Regaalienkadun ja Kuningattarenranta-kadun välille. Myös vielä päällystämättömät kadut asfaltoidaan.

KRUUNUNSILTA TALVIKÄYTÖSSÄ – VARAUKSIN

Kuningattarenrannan alueen alakaupunkiin yhdistävä kelluva Kruununsilta on tarkoitettu ympärivuotiseen käyttöön, joskin tietyin varauksin.

– Silta asennettiin keväällä 2023, joten se vastaanottaa nyt ensimmäisen talven. Odotettavissa on, että silta osittain jäätyy paikalleen, toki talvesta riippuen, Suvi Peltola ennakoi.

Sillalla ei järjestetä talvikunnossapitoa, sillä vaihtelevissa kylmän kauden keleissä optimaalista liikkumisolosuhdetta ei aina voida varmistaa.

– Silta pidetään normaalitilanteessa auki, mutta liikkuminen vaatii omaa harkintaa.

KOIRAPUISTOA SELVITETÄÄN EDELLEEN

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus selvittää edelleen koira-aitauksen rakentamista Vanhaan Rantaan.

Toteutuessaan koirapuisto sijoittuisi Vanhan Rannan jääkiekkokentän ja rantaraitin väliselle alueelle. Myös vaihtoehtoisia paikkoja selvitetään, jos Vanhan Rannan hanketta ei voida toteuttaa.

– Koira-aitauksen uusiminen vanhalle paikalle Leppätien varteen Määrilahdessa on asemakaavan vastainen. Se ei valitettavasti toteudu, suunnitteluinsinööri Suvi Peltola toteaa.



”
Messuvieraat käyttivät Loviisassa eri palveluita yhteensä yli 5,2 miljoonan euron arvosta.

Lähde: Suomen Asuntomessujen tekemä kävijätutkimus

Asuntomessuilla kävi 106 000 vierasta

Heinä–elokuussa pidetyt Asuntomessut Loviisassa keräsi yli 106 000 vierailijaa. Heistä lähes puolet kävi Loviisassa ensimmäistä kertaa.

– Valtaosa kävijöistä piti Loviisaa hienona kaupunkina ja peräti 16 prosenttia sanoi voivansa harkita tänne muuttamista, kaupunginjohtaja **Jan D. Oker-Blom** iloitsee.

Loviisan tavoitteena oli hakea kasvua uudella merenrantaan sijoittuvalla kaupunginosalla.

– Tavoitteena oli, että yhä useampi suomalainen löytää Loviisan. Onnistuimme siinä, ja teimme Loviisaa aikaisempaa tunnetummaksi.

Oker-Blom kiittää kaikkia messuprojektiin osallistuneita kaupungin työntekijöitä ja yhteistyökumppaneita.

– Erityiskiitos kuuluu projektipäällikkö **Niina Okkoselle** ja infrastruktuuripäällikkö **Markus Lindroosille**.

Asuntomessujen 40-sivuisen loppuraportin löydät osoitteesta loviisa.fi/asuntomessut2023



ASUNTOMESSUILLA LOVIISASSA JAETTIIN >>>



Noin **11 000**
Ihana Loviisa -kangaskassia



Noin **21 000**
Ihana Loviisa -palveluesitettä



Noin **10 000**
Pikkukaupunki-lehteä



Noin **4 000**
lastenseikkailukarttaa



Lukematon määrä eri tapahtumien ja palveluiden esitteitä



Tuhansia tikkareita sekä kyniä ja Kuningattaren-ranta-kruunuja



MUKAAN LEIKKIMÄÄN!

Kuningattarenrannan monipuolinen leikkipuisto on ollut Asuntomessujen jälkeen ahkerassa käytössä. Erityisesti lapset ovat ihastuneet kiipeilykeskuksen liukumäkeen, trampoliineihin ja tasapainoaskelmiin. Leikkipuisto on kaikille avoin myös talvikausina.



VIHERALUEET TUKEVAT MONIMUOTOISUUTTA

Kuningattarenrannan rakennetut viheralueet vaalivat luonnon monimuotoisuutta ja tarjoavat virkistystä ja luonnonläheisyyttä asukkaille.

Monimuotoinen rantakasvillisuus toimii myös suoja- ja pesäpaikkoina monille eläinlajeille ja hyönteisille.

– Luonnon monimuotoisuutta pääsee ihastelemaan läheltä, kun suunnata askeleensa rannan valaistulle ruokopolulle, kaupunginpuutarhuri **Mikko Ruotsalainen** vinkkaa.

TALOUSARVIO 2024

Veroprosentit pysyvät ennallaan

Loviisan vuoden 2024 kunnallisveroprosentti on 7,6 %, eli se on samalla tasolla kuin tänä vuonna. Myöskään kiinteistöveroihin ei ole tulossa muutoksia.

Vielä vuonna 2022 Loviisan veroprosentti oli 20,25 %. Sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen siirryttyä vuoden 2023 alusta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle Loviisan tuloveroprosentti supistui kolmannekseen, jolloin se oli 7,61 prosenttia.

Ensi vuoden talousarviossa veroprosentti on pyöristetty 7,6 prosenttiin, talousjohtaja Fredrik Böhme kertoo.

Vuoden 2024 talousarviossa kaupungin investointeihin on varattu yhteensä 13

miljoonaa euroa. Uusi keskustapäiväkotina on suurin investointi, 3,8 miljoonaa euroa. Generalshagens skolan remonttiurakan kuluksi on vuonna 2024 arvioitu 1 miljoonaa euroa.

Kuningattarenrantaan ei enää vuonna 2024 investoida.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2024 talousarvion kokouksessaan 13.12.2023.

SÄÄSTÖTOIMIA ODOTETTAVISSA

Talousjohtaja Fredrik Böhme arvioi, että tämä vuosi tulee toteutumaan kutakuinkin kaupungin talousarvion mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvioehdotus on sen sijaan 3,45 miljoonaa euroa alijäämäinen. Suunnitelmakauden vuodet 2025 ja 2026 eivät näytä tätä paremmilta, ellei säästötoimiin ryhdytä.

Alijäämää näyttäisi kertyvän näillä näkymin 9,9 miljoonaa euroa. Kustannuspaineita syntyy erityisesti sivistyskeskuksen palkkakulujen kasvusta sekä hyvinvointialueuudistuksen seurauksena selkeästi aikaisempaa pienemmistä valtionosuuksista, Böhme kertoo.

Kiinteistöverot 2024

Yleinen kiinteistövero	1,00 %
Vakituisten asuntojen kiinteistövero	0,50 %
Muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistövero	1,20 %
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,00 %

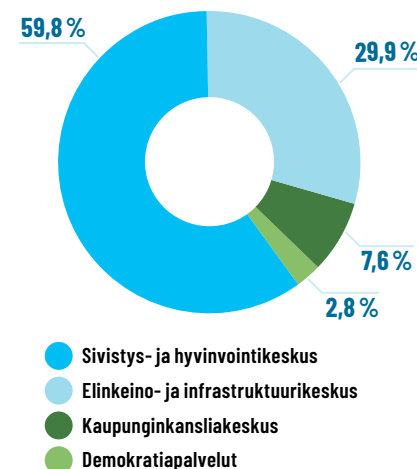


Kaupungin talous on saatava tasapainoon viimeistään tämän suunnittelukauden loppuun eli vuoden 2027 alkuun mennessä.

Kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom

Toimintakulujen jakautuminen %

Loviisan kaupungin toimintakulut 2024, keskusten prosenttiosuudet



Loviisa vähentää KASVIHUONE-PÄÄSTÖJÄÄN

Loviisan kaupunki on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.

Loviisa liittyi aiemmin tänä vuonna Kohti hiilineutraalia kuntaa -verkostoon (Hinku), jota vetää Suomen ympäristökeskus SYKE.

Hinku-verkosto kokoaa yhteen kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, yritykset ja energia- ja ilmastoalan asiantuntijat.

Verkosto jakaa tietoa ilmastonmuutoksen hillinnän parhaista käytännöistä ja siten tukee kaupungin ilmastotyötä, ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen kertoo.

Lyytikäinen korostaa, että tavoitteen saavuttaminen vaatii kaupungilta paljon työtä sekä konkreettisia ja tehokkaita toimia, jotta päästöt saadaan vähennettyä tavoitetasolle.

Samalla on mietittävä, miten ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeudutaan. Tässä viheralueet ja kaupunkiympäristön erilaiset luontopohjaiset ratkaisut ovat keskeisessä asemassa.

LÄHES TUHAT OSALLISTUI TONTTIARVONTAAN

Loviisan kaupunki järjesti Asuntomessujen aikana tonttiarvonnän, johon osallistui 926 henkilöä.

Elokuussa pidetyn tonttiarvonnän voittaja saa valita yhden viidestä eri puolilla Loviisaa sijaitsevasta tontista. Tontin arvo on noin 15 000 euroa.

Arvonta herätti kiinnostusta kaupungin messuosastolla ja tarjosi oivan mahdollisuuden esitellä Loviisan laadukasta ja monipuolista tonttitarjontaa, elinvoimakehittäjä Petri Paimander kertoo.

Uusia palveluita Ohjaamossa



Nuorisotyöntekijä Sonja Välkepinta, etsivä nuorisotyöntekijät Jari Kaasinen ja Jennifer Smeds ja koordinoiva etsivä nuorisotyöntekijä Samira Al-Far toivottavat nuoret tervetulleeksi Ohjaamoon.

Loviisan Ohjaamo tarjoaa nyt myös 13–21-vuotiaille nuorille mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan apua.

Uutta on myös asumisohjaajan tarjoama apu. Hän auttaa esimerkiksi asunnon tai asumistuen hakemisessa sekä ymmärtämään sopimuksen sisällön ja velvollisuudet asumisessa.

– Meillä on nyt tarjolla nuorille paljon enemmän apua ja palveluita kuin aiemmin, koordinoiva etsivä nuorisotyöntekijä **Samira Al-Far** summaa.

Esimerkiksi TE-toimiston ammatinvalintapsykologin kanssa voi jutella koulutus- ja uravaihtoehtoista.

– Tapaamiseen voi tulla, vaikka ei tietäisi yhtään, mikä ala kiinnostaa. Ammatinvalintapsykologi on tavattavissa Ohjaamossa kerran

kuukaudessa ajanvarauksella.

Loviisan Ohjaamo on avoinna tiistaista keskiviikkoon kello 13–16 ja torstaisin kello 13–18 Loviisan Forumissa osoitteessa Brandensteininkatu 13 (ensimmäinen kerros).

Ohjaamolla on oma verkkopalvelu **ohjaamoloviisa.fi** sekä Instagram- ja Facebook-tilit, joista saat lisätietoa.



NUORISOPASSILLA jo yli 200 käyttäjää

Yli 200 loviisalaisnuorta on tähän mennessä ottanut Nuorisopassi-sovelluksen käyttöönsä. Sillä saa erilaisia liikuntaan, kulttuuriin ja liikkumiseen liittyviä etuja, joita kaupunki, seurat ja muut toimijat tarjoavat.

Yksivuotinen nuorisopassikokeilu rahoitetaan Loviisan saamasta kulttuuriperintörahasta. 7–9-luokkalaisille tarkoitettun passin käyttöön pyydetään huoltajan lupa Wilman kautta.

Koordinoiva etsivä nuorisotyöntekijä **Samira Al-Far** kertoo, että nuorilla on toiveena saada lisää tietoa Loviisan har-

rustuksista ja aktiviteeteista.

– Nuorisopassin hankkiminen todella kannattaa.

Kaikkia seuroja ja yhteisöjä, jotka tarjoavat tekemistä nuorille, toivotaan nyt mukaan.

– Nuorisopassin käyttö on ilmoittajillekin täysin ilmaista, Samira Al-Far muistuttaa.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä ohjaamo@loviisa.fi.



Anton Salminen on Generalshagens skolan parkourkerhon vetäjä. Suosittu laji opettaa lapsille esimerkiksi kehonhallintaa.

Hauskaa harrastaa!

Loviisassa toimii yli kaksikymmentä ilmaista Hauskaa harrastaa -kerhoa koulujen yhteydessä.

Kouluissa järjestetään luontokerhoja sekä musikaali- ja keramiikkakerhoja. On parkouria ja paljon muuta liikuntaa, kuten jääurheilua ja kuntosaliharjoittelua.

Tarjolla on myös viulunsoittoa, puhallin-paja sekä bändi- ja kitarakerhoja. Harrastamaan pääsee myös taidetta ja historiaa.

Näet kaikki kerhot kaupungin sivuilla: loviisa.fi/loviisanmalli

Ilmoittautumiset kaikkiin kerhoihin osoitteessa <https://uusi.kuntapalvelut.fi/loviisa/fi/> tai liikunnanohjaaja & kerhokoordinaattori Karolina Hovi, puh. 050 382 7554, karolina.hovi@loviisa.fi

Ehdotus kouluruokaloiden viihtyisyyden lisäämiseksi

Loviisan kaupungin lapsiparlamentti on tehnyt ehdotuksen koulujen ruokasalien viihtyisyyden parantamiseksi.

Lapsiparlamentti ehdottaa erilaisia toimenpiteitä ja 10 000 euron varaamista muun muassa seuraaviin parannuksiin: tekstiilit, väriyty, kalustus, peruskorjaus, kasvit, mukavuustekijät, ruokalinjat, koristelu ja välipalatarjoilu.

Loviisan kaupungin lapsiparlamentti on uusi vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on varmistaa lasten kuuleminen heitä itseään koskevassa päätöksenteossa.

Lapsiparlamentti aloitti toimintansa tämän vuoden alkupuolella.

loviisa.fi/lapsiparlamentti



PERINTÖ NUORTEN HYVÄKSI

Loviisan kaupunki sai vuoden 2021 lopussa 410 000 euron suuruisen perinnön, josta 100 000 euroa päätettiin ohjata käytettäväksi 13–29-vuotiaiden nuorten hyväksi.

Nämä nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden ehdotukset on jo toteutettu:

- Auto liikkuvaksi nuorisotilaksi
- Nuorisopassi eli mobiilisovellus, jonka kautta saadaan nuoria aktivoitua eri harrastuksiin ja tapahtumiin
- Kulttuurituotantotapahtuma nuorille

Seuraavien ehdotuksien osalta suunnitelmat ovat valmiit, mutta sopivaa tilaa etsitään vielä:

- Mopotoimintaa
- Graffitiseinä, kurssseja, työpajoja ja katukulttuuria
- Videointitila

KAUPUNGINPUUTARHURI

Talven työt tukevat tulevaa kesää

Loviisan kaupungin-
puutarhurina elokuussa
aloittanut Mikko Ruotsalainen
on aina pitänyt kasveista,
kukista ja puistoista.

Minua kiinnostaa kaikki vih-
reä. Se miten luonto ja vih-
reys lisäävät rakennetussa
ympäristössä hyvinvointia,
Mikko Ruotsalainen kuvailee.

Talvella kaupunginpuutarhurin työt siir-
tyvät toimistolle, jossa hän suunnittelee
yhdessä muun tiimin kanssa tulevan kesän
puistokunnostuksia. Mitä tehdään ja missä?
Kuinka paljon tarvitaan kesätyöntekijöitä?

– Työhön kuuluu yhteydenpito kunta-
lasiin, eli vapaaehtoisten osallistaminen.



Ensi kesänä voimme taas
nauttia ehostetun Kurkkipuiston
upeasta kukkaloistosta,
Mikko Ruotsalainen lupaa.

KUVA: ARTO WIKARI

Esimerkiksi kyläyhdistykset hoitavat tiet-
tyjä raivaustöitä ja vapaaehtoiset auttavat
vieraslajien kitkemisessä.

Talvella Ruotsalainen keskittyy myös
enemmän kirjallisiin töihin. Niihin kuuluvat
muun muassa työturvallisuuteen liittyvien
riskien arvioinnit sekä työterveyshuoltoon
ja -suojeluun liittyvät lakisäätöselvitykset.

– Talvella järjestetään myös lisäkoulutuk-
sia. Oikeastaan kaikki toiminta tukee tule-
vaa kesää, jolloin teemme ulkotöitä, Ruot-
salainen sanoo.



Hyvinvoiva katupuu tarvitsee ilmaa, vettä ja
ravinteita, joita se ei saa huonosti läpäiseviltä
asfalttipinnoilta. Kantava kasvualusta auttaa
katupuita menestymään.

ISNÄSIN KOULUKESKUKSEN TILOJA SUUNNITELLAAN

**Hanketyöryhmä on kartoittanut
Isnäsän koulukeskuksen
käyttäjien tilatarpeet.**

Tällä hetkellä Isnäs skola toimii vuonna 2022
käyttöön otetussa paviljongissa, Isnäsän koulu
1900-luvun alun puurakennuksessa ja päivä-
koti koulun pihamaalle pystytetyissä para-
keissa. Koulujen ruokailu ja osa opetuksesta
tapahtuu erillisessä rakennuksessa, jossa on

todettu monia korjaustarpeita.

Hanketyöryhmä harkitsee ruokalaraken-
nuksen purkua ja päiväkodin siirtymistä pa-
viljonkiin. Koulut käyttäisivät jatkossa yhdes-
sä vanhan puurakennuksen tiloja sekä uusia
lisätiloja, joiden optimaalista sijoituspaikkaa
tontilla pohditaan vielä.

Isnäsän koulukeskuksen tilojen kehittä-
miseen on esitetty yhteensä 600 000 euron
määrärahoja vuosille 2025–2026. Kaupun-
ginvaltuusto käsittelee investointisuunni-
telmaa joulukuussa.

Ajankohtaista tietoa hankkeesta:

loviisa.fi/isnas-tilat



Isnäsän lapset ja muut asukkaat onnistuivat
hiljattain yhteistoimin pelastamaan
koulukeskuksen viereisen metsän.

KUVA: ARTO WIKARI



Kaavoitusarkkitehti Lotta Qvis
on koulutukseltaan maisema-
arkkitehti. Hän työskentelee osana
kaupungin kaavoitustiimiä.

Lotta Qvis: Näin kaavat vaikuttavat

**Loviisan kaavoitusarkkitehtina viime keväänä aloittanut Lotta Qvis kertoo,
miten kaavat vaikuttavat ihmisten elämään yleisestä yksityiskohtaiseen.**

Kuntalaisten asumiseen, liikkumi-
seen, viihtyvyyteen ja yleensä elä-
miseen vaikuttavat monenlaiset
kaavoitusasiat – maakunta-, yleis-
ja asemakaavat.

– Maakuntakaava vaikuttaa koko Uusi-
maahan. Siinä määritellään isot linjat, kuten
kunnan sisäiset päätet, teollisuus- ja pal-
velualueet. Yleis- ja osayleiskaavassa kunta
määrittelee omat linjansa, kuten vaikka sa-
taman tai asuinalueiden sijainnit. Asema-
kaava on sitten kaikkein yksityiskohtaisin
kaava, joka koskettaa esimerkiksi taajama-
ja joitakin ranta-alueita, Qvis kuvailee.

Jos kuntalainen miettii, saako hän raken-
taa tontilleen tai muuttaa jo olemassa ole-

vaa rakennuskantaa, vastaus löytyy usein
asemakaavasta.

Voinko muuttaa liiketilan asunnoksi tai
millaisen aidan saan rakentaa? Onko ra-
kennus suojeltu?

Kaavoitusarkkitehdiltä saa lausunnon, ja
poikkeuslupaakin voi hakea.

– Muun muassa tällaiset asiat päätyvät
minun pöydälleni. Joku voi ajatella, että kaa-
va rajoittaa liikaa, mutta samalla se suojelee
asukasta naapurien toimilta, Qvis tähdentää.

Kaavoitusarkkitehti ei ohjaa koko kaa-
voitusta, vaan hän katsoo, että kaavat sopi-
vat kaupunkikuvaan. Mitä näet seisossasi
kadulla? Millainen on kaupunkikuva saa-
puessasi Loviisaan?

Hiljattain Loviisassa päätettiin sijoittaa
postilaatit yhteen ryppääseen, mutta sii-
hen tehtiin poikkeus asemakaavan mukaan
siten, että valtakunnallisesti arvokkaassa
ympäristössä muutosta ei sovelleta.

– Minun tehtäväni on tarkistaa, että muu-
tokset sopivat kaupunkikuvaan. Jokainen
kaupunki on erilainen, joten työ vaatii ko-
kemusta. Hienoa kun saan tehdä tätä työtä
kauniissa Loviisan kaupungissa, Qvis sanoo.

”TEHTÄVÄNÄNI ON KATSOA,

ETTÄ KAAVAT SOPIVAT

KAUPUNKIKUVAAN.”



”**Kirjastoon
voi tulla ihan vaan
piipahtamaankin**

Kirjastonjohtaja Hanna Lindroos aloitti työt Loviisan pääkirjastossa marraskuun alussa.

– Tutustun nyt rauhassa henkilökuntaan, asiakkaisiin, koelmaan ja tiloihin. Olen mukana myös uuden kirjaston suunnitteluryhmässä. Mitään aikataulua sen suhteen ei ole kuitenkaan vielä lyöty lukkoon, hän kertoo.

Lindroos työskenteli aiemmin Lapinjärven kirjasto- ja kulttuurijohtajana. Koulutukseltaan hän on filosofian maisteri. Taustalla on myös kääntäjän ja opettajan tutkinnot sekä informaatiotutkimuksen opintoja.

– Kirjasto on mahtava paikka työskennellä, jos haluaa tehdä maailmasta paremman paikan. Kirjasto ei tee rahallista voittoa, mutta se tarjoaa sitäkin enemmän henkistä pääomaa. Kirjasto on todella tärkeä osa demokraattista yhteiskuntaa, hän sanoo.

Lindroos korostaa, että kirjastoon voi tulla rauhoittumaan ja nauttimaan kulttuurista.

– Ei ole pakko lainata kirjoja tai muuta materiaalia, vaan tänne voi tulla ihan vaan piipahtamaan hetkeksi ja antaa itselleen hyvinvointiaikaa.

Lindroos mainitsee erikseen ikääntyneet, jotka saavat kirjastosta apua ja neuvoja monenlaisiin kysymyksiin.

– Jos digitekniikka tai älypuhelin eivät ole hallussa, kirjastosta voi aina kysyä neuvoa.

Kirjastonjohtaja Hanna Lindroos,
puh. 040 778 6385,
hanna.lindroos@loviisa.fi

KULTTUURITOIMIJOIDEN ASiantuntijaryhmä nimettiin

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on valinnut kulttuuritoimijoiden asiantuntijaryhmään luovien alojen edustajina **Maria Linden, Kati Kivilahti-Fageruddin, Johanna Eskelisen ja Inari Porkan** vuoden 2025 loppuun saakka. Valinnat tehtiin avoimen haun kautta.

Viranhaltijoista ryhmään nimettiin kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö **Leif Eriksson** ja kulttuurituottaja **Päivi Komi-Karppi**.

Kulttuuritoimijoiden asiantuntijaryhmä voi kutsua muitakin asiantuntijoita kokouksiinsa.

Ryhmän tehtävänä on edistää vuorovaikutusta sekä kehittää kaupungin yhteisöllistä ja poikkisektorista kulttuuritoimintaa taiteen perusopetus huomioon ottaen. Se voi myös antaa lausuntoja, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta linjasi.



– Tavoitteena on kehittää kirjastopalveluja niin, että ne edistävät asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta sekä hyvää ja merkityksellistä elämää, Jaana Laaksonen summaa.

**Millaisen
uuden kirjaston
tarvitsemme?**

Loviisan kirjasto on saanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolta valtionavustusta hankkeelle, jossa kartoitetaan, millaisia tiloja ja palveluja asukkaat, koulut, päiväkodit ja yhdistykset uudelta kirjastolta toivovat.

– Ensi vuonna järjestetään työpajoja, joissa uutta kirjastoa visioidaan yhteisöllisillä ja taidelähtöisillä menetelmillä, hankesuunnittelija **Jaana Laaksonen** kertoo.

Hankkeen aikana kerättyä aineistoa

hyödynnetään päätöksenteon tukena, kun uutta kirjastoa aletaan toden teolla suunnitella.



Loviisan pääkirjasto sijaitsee tällä hetkellä alakaupungissa osoitteessa Kuningattarenkatu 3.



TAIDEKÄVELYISTÄ

HYVÄÄ PALAUTETTA

Loviisan taideohjelman osana toteutettavat taidekävelyt jatkuvat ensi vuonna Ruotsinpyhtäällä ja Tesjoella.

Loviisaan valmisteilla olevan taideohjelman avulla pyritään löytämään uusia tapoja tuoda kulttuuria, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä osaksi loviisalaisten arkea.

– Monipuoliset tapahtumat ovat siinä tärkeä osa, kertoo kulttuurituottaja **Päivi Komi-Karppi**.

Kevään 2023 aikana toteutettiin kaksi taidekävelyä keskustan alueella, ja syksyllä Koskenkylässä ja Pernajan kirkonkylässä.

– Taidekävelyille osallistuneet toivoivat taideteosten sijoittamista päiväkotien ja kouluihin. Erityisen hyvinä julkisen taiteen sijoituskohteina pidettiin ulkoalueita, kuten puistoja ja kaupunkiaukioita.

Sama toive tuli esiin jo syksyllä 2022, kun kartoitettiin asukkaiden toiveita julkisesta taiteesta koko Loviisan alueella.

Kulttuurituottaja **Päivi Komi-Karppi**,
puh. 040 751 7449,
paivi.karppi@loviisa.fi



Maahanmuuttajat tarvitsevat apua ja ystäviä

Monet maahanmuuttajat kokevat haastavaksi suomalaisten ystävien saamisen. Yksi syy on kielitaidon puute.

– Vapaaehtoisia yhteen kokoavissa auttajien illoissa on ollut vähemmän vapaaehtoisia kuin aiemmin. Ukrainalaisten, turvapaikan hakijoiden ja kiintiöpakolaisten kannalta he ovat kuitenkin ensiarvoisen tärkeitä tuen antajia, Loviisan kaupungin maahanmuuttokoordinaattorina toimiva **Aki Savolainen** kertoo.

Tilapäistä suojelua saaneet ukrainalaiset voivat hakea kotikuntastatusta asuttuaan vuoden Suomessa. Sen jälkeen he siirtyvät vastaanottokeskuksen asiakkaina kunnan asiakkaisiksi.

– Toistaiseksi kuntaan siirtyminen on ollut maltillista Loviisassa. Jonkin verran ukrainalaisten muuttoliikettä on ollut muihin kuntiin opintojen perässä. Lovii-

saan on jääty, jos on saatu työpaikka paikakunnalta, Savolainen kertoo.

Vastaanottokeskus vastaa esikotouttavasta työstä, mikäli ukrainalaiset ovat vielä vastaanottopalveluiden piirissä. Tämän jälkeen kotoutumisen ohjaus tapahtuu kunnan maahanmuuttopalveluiden kautta.

OPASTUSTA RUOHONJUURITASOLLA

Suvi Itkonen aloitti kotouttamisohjaajana syyskuun alussa.

– Neuvon maahanmuuttajia arkisissa asioissa, kuten viranomaiskontakteissa sekä koulutuksen ja harrastusten piiriin hakeutumisessa sekä työskentelyyn liittyvissä asioissa. Kerromme maahanmuuttajille myös Suomen laeista, kulttuurista ja tavoista.

Itkonen kertoo, että tänä vuonna Loviisaan on tullut yhteensä kaksikymmentä kiintiöpakolaista Afganistanista. Osa heistä ei osaa lainkaan suomea, osa ei edes osaa lukea ja kirjoittaa. Heidän on vaikea löytää esimerkiksi apteekkiin tai saada pankkipalveluita.

– Toimin ihan ruohonjuuritasolla, jotta he löytäisivät polkunsu peruspalveluiden piiriin heille vieraassa kulttuurissa, Itkonen kertoo.

Kotoutumisohjaaja Suvi Itkonen,
puh. 040 630 1038,
suvi.itkonen@loviisa.fi

KUVA: ARTO WIKARI

VERKKOSIVUSTO

MYÖS ENGLANNIKSI

Osa kaupungin verkkosivuista on nyt luettavissa myös englanniksi.

Englanninkielinen verkkosivusto löytyy osoitteesta loviisa.fi/en tai muuttamalla valikosta kielivalinta englanniksi.

– Suunnitelmissa on laajentaa sisältöä tarpeen mukaan. Vastaanotamme mielellämme palautetta sivuston käyttäjiltä sähköpostitse osoitteeseen viestinta@loviisa.fi, viestintäsuunnittelija **Joakim Palmén** kertoo.

KIELIKAHVILA

Maahanmuuttopalveluiden koordinoima ja vapaaehtoisvoimin toimiva kielikahvila on avoinna kahdesti viikossa: maanantaisin kello 10–13 ja torstaisin kello 10–12 Kumppanuustalo Kulmassa, osoitteessa Sibeliuksenkatu 3.



Generalshagens skola peruskorjataan

Ruotsinkielisessä alakoulussa Generalshagens skolassa aloitetaan kesällä 2024 peruskorjaus, jonka on määrä valmistua vuoden 2026 alussa.

Peruskorjauksen yhteydessä uudistetaan lämpö-, vesi-, viemäri- ja sähköjärjestelmät sekä automatiikka. Lisäksi kunnostetaan pintoja, ikkunoita ja kattoja ja asennetaan hissi.

Koulun toiminta tapahtuu väistötiloissa syksystä 2024 talvilomaan 2026 asti.

Väistötilojen laajuudesta ja sijoituspaikasta päätetään vielä tämän vuoden aikana.

– Väistötilojen sijoitus vaikuttaa tietysti myös monen perheen arkeen. Hanketyöryhmä pyrkii saamaan suosituksensa valmiiksi mahdollisimman pian ja tiedotamme päätöksestä viipymättä henkilökunnalle, huoltajille ja yleisölle, koulutuspäällikkö **Timo Tenhunen** kertoo.

loviisa.fi/gene-korjaus





Presidentinvaalit 28.1.2024

Vaalipäivä on sunnuntaina 28.1.2024 kello 9–20. Ennakkoäänestys kotimaassa järjestetään 17.1–23.1.2024. Äänestää voivat kaikki 18 vuotta täyttäneet Suomen kansalaiset.

Jos presidentinvaalissa järjestetään toinen kierros, sen vaalipäivä on sunnuntaina 11.2.2024 kello 9–20 ja ennakkoäänestys kotimaassa 31.1.–6.2.2024.

Tarkemmat tiedot Loviisan äänestyspaikoista sekä äänestysbussien aikatauluista ja reiteistä löytyvät kaupungin verkkosivulta loviisa.fi/vaalit.

ILMOITUSKORTTI NOPEUTTAA ÄÄNESTYSTÄ

Äänioikeutettu voi äänestää ennakkoäänestyspaikassa kotimaassa tai ulkomailla.

Vaalipäivänä äänioikeutettu saa äänestää vain siinä äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin ja äänestäjälle postitse saapuneeseen ilmoituskorttiin.

Äänestäjän on selvitettävä henkilöllisyytensä äänestyspaikalla kuvallisella henkilöllisyystodistuksella. Todistukseksi käy esimerkiksi poliisin myöntämä henkilökortti, passi tai ajokortti.

Postitse saatu ilmoituskortti äänioikeudesta on hyvä ottaa mukaan, sillä se nopeuttaa äänestämistä.

KOTIÄÄNESTYS

Henkilö saa äänestää ennakkoäänestyspaikassa kotonaan, mikäli hänen kykynsä liikkua ja toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse kotimaahan ennakkoäänestyspaikkaan tai vaalipäivänä äänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia.

Kotiäänestyksessä henkilön luokse saapuu ennalta ilmoitettuna ajankohtana kunnan keskusvaalilautakunnan nimeämä vaalitoimitsija, joka ottaa äänestyksen vastaan.

Kotiäänestykseen on ilmoitettava viimeistään 16.1.2024.



TÄRKEÄT PÄIVÄMÄÄRÄT

16.1.2024
Kotiäänestyksen
ilmoittautuminen päättyy

17.–23.1.2024
Ennakkoäänestys
kotimaassa

28.1.2024
Vaalipäivän äänestys

11.2.2024
Mahdollisen toisen
vaalipäivän äänestys

KUVA: SHUTTERSTOCK

Ajankohtaista

vesiasiaa



KUVA: ARTO WIKARI

Mariankadun vesi- huoltoa parannetaan

Vesihuoltotyöt jatkuvat Loviisan keskustassa. Loka–marraskuun vaihteessa Mariankadulla alkanut Karlskronabulevardin ja Brandensteininkadun välisen osuuden saneeraaminen kestää ensi vuoden loppuun asti.

Jo aiemmin historiallisessa alakaupungissa ja muualla keskusta-alueella on saneerattu vanhaa huonokuntoista verkostoa. Viimeksi valmistui elokuvateatteri Marilynin risteysalueen verkostosaneeraus.

Vesihuoltosuunnittelija **Kjell Holmberg** kertoo, että työt Mariankadulla etenevät Lovinon ja entisen Vilekullan päiväkodin risteyksestä pohjoiseen päin.

– Ensinnä poistetaan asfaltti ja sen jälkeen alkavat kaivuutyöt. Saneeraamme sekä vesi- että viemäriputket, ja samalla rakennamme uudet hulevesilinjat. Katualueella tehdään myös massanvaihto. Siinä on paljon yhtä aikaa tehtävää, joten työ vie aikansa. Myös yllätyksiin pitää varautua.

Työmaan aikana liikenne on poikki Karlskronabulevardin ja Brandensteininkadun välillä. Liikenne ohjataan liikennemerkein.

– Tonteille pääsy onnistuu muulloin paitsi silloin, kun kaivuutyöt ovat meneillään sisäänajovyöhykkeen kohdalla.



Yli 700 km putkia ja viemäreitä

Loviisan Vesiliikelaitoksen toimialueella on vesi- ja viemäriputkia yli 700 kilometrin verran. Se on enemmän kuin on linnuntietä Loviisasta Rovaniemelle.

Putkirikkoja oli viime vuonna
0,3 kpl/100 km kohti.

Viime vuonna laitos tuotti talousvettä
823 541 m³.

Jätevesimäärä oli
1 159 795 m³.

Vesiliikelaitoksen palvelujen piirissä on yhteensä
14 370 asukasta.

Lähde: vesi.fi

Työt jatkuvat Tesjoella

Peltotien verkostoprojekti jatkuu Yrittäjäntielle Tesjoen teollisuusalueen tuntumassa.

– Siellä on ollut paljon vesivuotoja aikanaan väärin täytetyn putkikaivannon takia. Korjaamme nyt vanhoja syntejä, Vesiliikelaitoksen johtajan sijaisena toimiva käyttöpäällikkö **Tuomo Örling** kertoo.

Ei kinkun- rasvoja viemäriin

Ethän kaada
kinkunrasvaa viemäriin,
sillä se voi tukkia putket
jähmettyessään.

Laita hyytynyt rasva sekä pienet
määrät nestemäistä rasvaa paperiin
imeytettynä biojätteeseen tai koti-
kompostiin.

Nestemäisen rasvan voi laittaa
myös sekajäteastiaan suljetussa
pakkauksessa, esimerkiksi kiinni
teipatussa maitotölkissä.

WC-PYTTY EI OLE ROSKIS

Viemäriin saa laittaa vessapaperia,
virtsaa, ulostetta, astian- ja pyykin-
pesuvettä sekä peseytymisessä ja
siivouksessa käytettyä vettä. Ruu-
antähteet, nesteet ja vieraat esineet
taas voivat aiheuttaa viemäritukok-
sia kiinteistön putkistossa ja jopa
viemäritulvia.

**VIEMÄRIIN EIVÄT KUULU
DET HÄR SKA INTE SLÄNGAS I AVLOPPET**

 VANUPUIKOT JA PUMPULI / VADDPINNAR OCH BOMULL	 VESSAPAPERIN HYLSTY / TOALETTPAPPERSHYLSOR
 KÄSIPYYHEPAPERIT / PAPPERSHANDDUKAR	 KASVOMASKIT / MUNSKYDD
 KONDOMIT / KONDOMER	 VAIPAT / BLÖJOR
 HYGIENIATUOTTEET / HYGIENPRODUKTER	 TUPAKANTUMPI / CIGARETTFIMPAR
 RUUANTÄHTEET / MATRESTER	 LÄÄKKEET / MEDICINER
 KINKUNPAISTO- JA MUUT RASVAT / SKINKFETT OCH ANDRA FETTER	 MAALIT JA MUUT KEMIKAALIT / MÅLFÄRGER OCH ANDRA KEMIKALIER

Inget skinkfett i avloppet

Häll inte skinkfett i
avloppet, eftersom det
kan stocka rören då det
stelnar.

Lägg det stelnade fett och små
mängder flytande fett uppsuget i pap-
per i bioavfallet eller hemkomposten.
Det flytande fett kan också slän-
gas med blandavfallet i en försluten
förpackning, till exempel i en fasttej-
pad mjölkburk.

TOALETSTOLEN ÄR INTE EN SKRÄPKORG

I avloppet får du spola ner toalett-
papper, urin, avföring, disk- och
bykmedel, samt vatten som använts
vid tvättning och städning. Matrester,
vätskor och främmande föremål kan
orsaka stopp i fastighetens avlopps-
rör och till och med orsaka avlopps-
översvämningar.

Häiriötiedotepalvelu toimii

Loviisan Vesiliikelaitoksen Blue Idea
-tekstiviestipalvelun avulla saat
ajantasaiset tiedot vesikatkoksisista ja
mahdollisista vedenlaadun häiriöistä.

Tekstiviesti lähetetään automaattisesti asukkaille,
joiden puhelinnumero ja osoite ovat julkisia.
Myös vuokra- tai vapaa-ajan asunnon tai kesämökin
omistaja, jonka vakituinen osoite on muualla, voi re-
kisteröidä puhelinnumeron.
Se kannattaa tehdä nyt, talven varalta.
Tarkemmat tiedot löydät täältä:
loviisa.fi/vesiliikelaitos/hairiotiedotteet



Meddelanden om störningar fungerar

Affärsverket Lovisa Vatten använder
tjänsten Blue Idea för att meddela om
aktuella avbrott i vattenförsörjningen
och eventuella störningar i
vattenkvaliteten.

Tjänsten skickar ut ett textmeddelande för att med-
dela om störningar.
Textmeddelandet skickas automatiskt till invånare med
offentligt telefonnummer och offentlig adress. Du kan
även registrera ditt telefonnummer för att få meddelan-
den som gäller din hyresbostad, fritidsbostad eller som-
marstuga, oberoende av var du har din fasta hemadress.
Det lönar sig att göra det nu, inför vintern.
Mera information finns här: [loviisa.fi/vesiliikelaitos/
sv/meddelanden-om-storningar](https://loviisa.fi/vesiliikelaitos/sv/meddelanden-om-storningar)



Vältä pakkasvahingot

Tarkista vesimittaritalan lämmitys ja
vesimittarin suojaus ennen kovia pakkasia!

Mittaritalan ovet ja ilmanvaihtoventtiilit kannattaa pitää suljettuina niin,
että tila pysyy aina plussan puolella. Näin vältät turhia riskejä – vesimitta-
rin jäätymisestä aiheutuvat kustannukset kuuluvat kiinteistön omistajalle.
Jos mittari on pysähtynyt tai jäähtynyt, ota heti yhteyttä Vesiliikelaitok-
seen. Sinua auttavat kello 9-15 vesilaitostyöntekijä Jani Felin puh. 0440
555 848 ja käyttöpäällikkö Tuomo Örling puh. 0440 555 866
Työajan ulkopuolella voit soittaa 24/7 päivystysnumeroon 0440 555 902.

Undvik köldskador

Kontrollera uppvärmningen av utrymmet där
vattenmätaren finns och vattenmätarskyddet
innan kölden tilltar!

Dörrarna och ventilationsventilerna ska hållas stängda i mätarutrymmet,
så att temperaturen hålls på plus. Det är vettigt att undvika onödiga risker,
eftersom fastighetsägaren står för kostnaderna för en frusen vattenmätare.
Ta genast kontakt med Vattenaffärsverket om mätaren har stannat eller
frusit. Du betjänas kl. 9-15 av vattenverksarbetare Jani Felin tel. 0440 555
848 och driftschef Tuomo Örling tel. 0440 555 866
Utanför tjänstetid kan du ringa 24/7 journumret 0440 555 902.

Vesitieto-ohjelma helpottaa seuranta

Uuden Vesitieto-ohjelman avulla voit syöttää vesimit-
tarilukeman ja seurata kulutus- ja laskutustietoja.
Ohjelma on tarkoitus ottaa käyttöön alkuvuonna 2024.
Sitä ennen Vesiliikelaitos lähettää vielä tarkempaa in-
foa asiasta sekä asukkaille että isännöitsijöille.

Nytt program under- lättar uppföljningen

Affärsverket Lovisa Vatten kommer att ta i bruk pro-
grammet Vesitieto (vatteninformation). Med hjälp av
det nya programmet kan du mata in utslaget på vatten-
mätaren och följa med din förbrukning och fakturering.
Det är meningen att programmet ska tas i bruk i bör-
jan av år 2024. Före det skickar vattenaffärsverket ut
noggrannare information till invånare och disponenter.